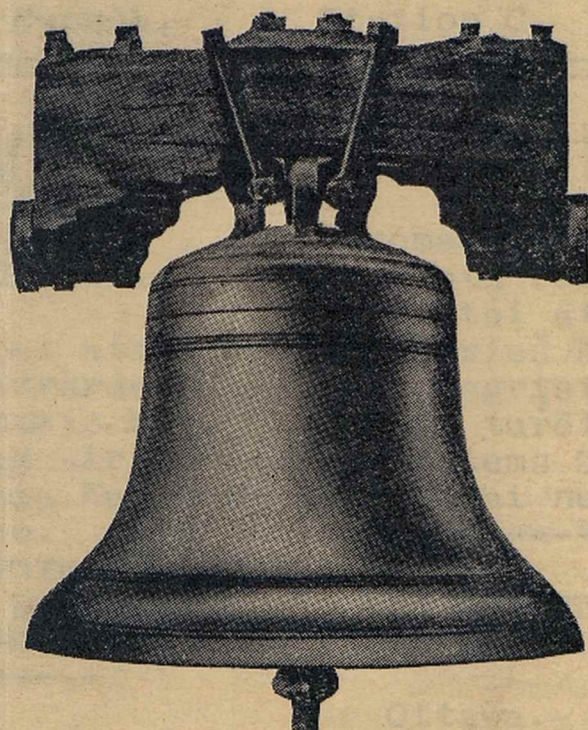

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

PETIS-GI Į PETĮ, NA VYRAI, KAS GALI,
SUSTOJĘ Į DARBĄ UŽ MYLIMĄ ŠALĮ,
PRIKELKIME LIETUVĄ MŪSŲ.

UŽ IŠLAISVINIMĄ LIETUVOS
UŽ IŠTIKIMYBĘ KANADAI
UŽ SANTARVĖS PERGALE

FOR LIBERATION OF LITHUANIA
FOR LOYALTY TO CANADA
FOR VICTORY OF THE ALLIES

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

(INDEPENDENT LITHUANIA)

Rugpiūtis-August, 1941

Tomas 1, No.5.

Prenumerata metams:

Kanadoje \$1.00
Kitose salyse \$1.50
Isleidžia Kanados Lietuvių
Taryba, Box 1046, Postal
Station C, Toronto, Canada.

Yearly subscription rate:

Canada \$1.00
Foreign countries \$1.50
Published by Lithuanian Council
of Canada, Box 1046, Postal
Station C, Toronto, Ontario.

ŽINIOS IŠ VISUR

LIETUVIS PAKELTAS Į ESKADRILES VADA KANADOS KARO AVIACIJOJE..

Kanados spauda gražiai atsiliepė apie jauną Lietuvį, Edvardą Mileskį, kuris šiomis dienomis buvo pakeltas į Royal Canadian Air Force lyderio padėjėją. Ši žinia Kanados lietuvių labai suidomino.

Edvardas Mileskis, buvęs Chiagietis, moko Kanadoje pagarsėjusiai Royal Air Force lakunus.

SUNINĖS DAKTARAS INTER-

NUOTAS KAIP KANADOS PRIEŠAS.

Toronto.- Dr. Howard A. Lowrie, buvęs oficialus Sūnų ir Dukterių draugijos gydytojas, neseniai buvo pačiuoptas prieš-valstybiniam darbe ir internuotas koncentracijos stovykloje.

Sulig Kanados saugumo įstatymų, policija, prieš areštą, turi įrodyti atitinkamiems vyriausybės pareigūnams areštuojamą asmenį pavojingumą ir išgauti jo areštui leidimą. Po to, smulkmenos apie sulai-kytojo nusikaltimus priduodamas tam tikrai komisijai, kuri sprendžia ar sulaikytą asmenį paliuosuoti ar laikyti stovykloje iki karo pabaigos. Kadangi Dr. Lowrie dar vis

laikomas nelaisvėje, nežiurint komunistų reikalavimo jį paliuosuoti, tai atrodo, kad jo nusikaltimai prieš Kanados saugumo įstatymus pagrįsti tvirtais įrodymais.

Tas turėtų būti geru pavyzdžiu kai kuriems Suninės nariams kur komunistai nuvedė ir veda draugija.

KOMUNISTAI NENORI BUTI KARTU SU NACIAIS KONCENTRACIJOS STOVYKLOJ

Ottawa.- Vokiečiai ir italai karo belaisviai, perkelti iš Anglijos Kanadoje, pradėjo vieni kitų neapkeisti. Ypač vokiečiai belaisviai, italams pralaimėjus mūšius Afrikoje ir kitur, pradėjo juos pasiepti ir niekinti. Nesutikimams tarpe nacių ir fašistų didėjant, vyriausybė buvo priversta juos atskirti.

Nemažai vargo turi stovyklų administracija ir su komunistais, kurie dabar randasi internuoti kaip Kanados priešai.

Kaip žinoma, tik du mėnesiai atgal, komunistai, kartu su naciais ir fašistais, vedė atkaklią kovą prieš siuntimą visokių pagalbos Britanijai ir jos sąjungininkams. Jie buvo išitaisę slaptą radio demoralizavimui žmonių,

platino tarp kareivių propagandą, kad šis karas yra imperialistinis ir reikalavo demokratinių kariuomenių valstybių padaryti su Hitleriu taiką. Del tokios hitlerinės veiklos daug komunistų pakliuvo koncentracijos stovyklose, ir ten būdami neblogo su naciais ir fašistais sugyveno.

Bet vėjui papūtus iš kitos pusės, atsivertė komunistų kailis. Jau Churchill'as ir Roosevelt'as ne karo mongeriai, bet didžiausi demokratijos šulai. Šiomis dienomis jie pasiuntė prašymą teisėtumo ministrui Ernest Lapointe, kad atskirtu juos nuo nacių ir fašistų, nes, sako jie, naciai juos labai ižeidinėja. Tačiau stovyklų administracija užgincija komunistų propagandą, kad tarpe nacių ir komunistų yra kokie rimti nesusipratimai. Vis dėlto, vyriausybė priėmė komunistų prašymą dėmesin ir svarsto ką daryti.

JURININKAI BIJO VYKTI RUSIJOJ

Seattle, Wash. - Ed. Coester, jūrininkų unijos agentas, pranešė, kad unija pasirasė su American Trading Company sutartį, sulig kurios kompanija turės sumokėti savo jūrininkams ir šiaip laivų aptarnaujams vykstantiems Rusijos uostuose po \$500.00 premijomis už kiekvieną kelionę.

Unijos viršininkai aiškina, kad tokia aukštą premiją pareikalauja del sekancijų priešasčių:

(1) Paskutiniu laiku Amerikos jūrininkai, kuriems teko būti Rusijos uostuose, buvo rusų nuskriausti, ir

(2) Komunistų partijos linija, keičiasi taip dažnai ir ūmai, kad kol laivas pasieks Rusijos uostą, Rusija gali būti kare su Amerika, ir nei vienas komunistų nekenčias jūrininkas ar pečkuriš nenori pakliūti Rusijos koncentracijos sto-

vykloje.

MOTERIS STOJA KARO TARNYBOJE

OTTAWA - Vyriausybė kreipėsi į moteris su prašymu stoti į pagelbine orlaivyno dalį (Canadian Women's Auxiliary Air Force). Į pareikala vima 2,000 moterų, atsiliepė 7,319 savanorės.

MACKENZIE KING ANGLIJOJ -

Kanados ministras pirmininkas, Mackenzie King, karišku orlaiviu nuskrido Anglijoje pasitarti su Churchill'u.

LENKŲ KARIUOMENĖ KANADOJE

Owen Sound. - Šiomis dienomis čia pribuvo pirma kuopa lenkų kariuomenės, kurią organizuoja iš Kanadoje gyvenančių lenkų.

Kol kas savanoriais stojo tik šimtas vyrų. Genorolas B. Duch nuskundžia, kad organizavimas eina labai iš lėto.

-UKRAIMŲ VYRIAUSYBĖ IŠVAIKYTA

Ukrainiečių laikraštis "Svoboda" patalpino žinią nuo savo specialus korespondento Sveicarijoje, kurioje pranešama, kad vokiečiams užėmus Lvovą, ukrainiečiai sudarė vyriausybę, kurios priešaky buvo tautininkas Bandera. Kaip Bandera, taip ir kiti buvo vokiečių areštoti ir dabar laikomi kalėjime.

-ANGLAI SU RUSAIS OKUPAVO PERSIJĄ

Kad užkirtus Hitlerio planams kelti į tolymus rytus, anglų ir rusų jėgos užėmė Persiją. Persai priešinosi bet anglų kariuomenė, vedama atsižymėjusio Generolo Wavell, atmušusi pasipriešinimą.

Redacijos Stalčius

Mes, sykiu su pasauliu, duodame nustebusią pagarbą Sovietijos Raudonajai armijai, kuri taip narsiai savo tėvų žemę gina nuo žiauraus užpuoliko. Jos narsą, be abejo, kursto Tėvynės meilėjausmas kurį viso pasaulio tautininkai pripažįsta aukščiausiu žmogaus širdyje.

Tiesa, ta armija buvo atnešusi mūsų Tėvynei žiaurią okupaciją bet mes esame kulturingi žmonės... Mes suprantame, kad ta armija ėjo savo nedorių vadų siunčiama. Lietuvos okupacijos visus žiaurumus vykdė Stalino policija ir jo prisiųstieji komisarai. O Stalinas nėra Rusija - Sovietijos valstybėjis caras Nikalojus Antrasis. Kaip liaudis kovojo prieš carą Nikalojų, taip liaudis kovojo prieš Staliną; prisiminkime tik tuos tukstančius kuriuos Stalinas sušaudė, prisiminkime milijonus kuriuos jis badu Ukrainoje išmarino!

Pereitas karas nuvarė carą Nikalojų nuo sosto negarbingai sklepe mirti. Dabartinis karas rengia negarbingą galą Stalinui.

Tuo tarpu - mes keliame kepurę prieš drasiuos Sovietijos kariuos, kurie gyvybę už užpultą Tėvynę klotja!

Vardas pasikeitė, faktas paliko:

Kanados Lietuvių seimas, saukiamas Montreale Rugpučio 30-31 d. d., turėjo tikslu rasti priemonių sėkmingam darbui Lietuvą išvaduoti. Seimą saukiant, Lietuva okupavo Sovietija. Seimui posėdžiaujant, Lietuva okupuoja Hitleris. Bet Kanados Lietuvių darbas ir tikslas pasiliko tas pats: rasti priemoniu

išvaduoti Lietuvą.

Tikslo siekti dabar mums lengviau, nes su mumis stovi galinga Anglijos imperija, demokratinės Amerikos pramoninė ir politinė galia - stoja Europos pavergtųjų milijoninis linkėjimas Hitlerio diktaturai sugriuti.

Lietuviai! Mes laimėsime --- tik visi bendrai į darbą! Rytojūs mūsų!

Fašizmas ir komunizmas tai dvi žmonijos ligos, nelyginant vėžys ir džiova. Žmonija (demokratinė, laisvoji žmonija) trokšta nuo abiejų išsigydyti ir nuo vėžio ir nuo džiovos.

Ką jus sakytumėte apie žmogų kuris tvirtintu, kad gydant abi ligas vieną reiktų "remti"? Joks rimtas gydytojas tokiu atveju tik vieną gydytų, kitą stiprindamas..

Bet yra Lietuvių kurie sako, kovojant prieš fašizmą, reikią komunizmas remti!

Amerikos žurnalas Time pasakoja, Vokietija daro planus atgavinti istorinę Lietuvą ir pavesti jai valdyti gudus, dalį lenkų ir latvių. Trims milijonams lietuvių tektų valdyti vienuoliką milijonų kitataučių.

Istorija rodo, kad lietuviai geri valdytojai ir administratoriai. Rusų istorikas Liubavskis savo raštuose nurodo, kaip rimtai ir gražiai Lietuvos kunigaikščiai tvarkė nuo totorių išgelbėtus rusų ir ukrainų kraštus. Atėjo lenkai su savo Liublino unija ir viską

sugriovē - liko tik rusų neapykanta lenkams.

Ir Stalino komisarai, Lietuvon atvykę, nustebę jos tvarka, švara, ir turtingumu.

Taip - lietuviai geri valdytojai ir administratoriai, bet jie nori valdyti tik savo. Jie nenori būti vokiečių žandarų Europos Rytuose. Šis Hitlerio planas subirės.

KOKS BUS PASAULIS PO KARO

Anglijos vyriausybės galvos tyli, kada jas užklausia, kaip jos mano po karo Europą sutvarkyti. Tyli pilnai pateisinama, nes kas gali pasakyti kaip Europa išrodys, kada paskutinis šuvis bus iššautas. Kas bus draugai, kas bus priešai, kas bus talkininkai, kas bus priešininkai? Niėkas negali atspėti. Šio karo pradžioje Francija buvo Anglijos talkininkė, dabar ji aklaai seka Berlyno įsakymus. Sovietija buvo Vokietijos nekariaujanti talkininkė, dabar ji kariaujanti Anglijos talkininkė. Dėl Suomijos Anglija veik norėjo Sovietiją pulti, bet dabar Suomija nutraukė diplomatinį santykį.

tykius su Anglija. Lietuva buvo neitrali, vėliau Sovietijos pagrobta ir prieš Angliją varoma, o dabar ji Hitlerio vartojama prieš Sovietiją.

Tokių būdu, pasakyti kaip ir kokių būdu Europos žemėlapij anglai mano nustatyti, būtų beveik neišmintinga. Tačiau jau dabar galima būtų pabrėžti plačiuosius takaus gyvenimo pagrindus. Nėra abejojimo, tie pagrindai pasirūpins, kad mažoms tautoms būtų patikrinta saugumas, kad visoms tautoms būtų laisva prieiga prie žaliavos ir pasaulio rinkų, kad ginklavinimas būtų pažabotas, kad kiekvienam būtų užtikrinta darbas ir duona.

SLAVAI PASIDUODA RANKAS

Anglijos Užsienio Reikalų ministerijoje liepos pabaigoje susėdo už vieno stalo trys vyrai. Vienas buvo Anglijos Ministrų pirmininkas Winston Churchill. Kitas buvo Sovietijos pasiuntinis Ivan Maisky. Trečias buvo Lenkijos vyriausybės galva, Generolas Sikorskis, Angliui žiūrint, abu slavų tautų atstovai pasirašė sutartį, kuria Sovietijos ir Lenkijos vyriausybės prižada viena kitai padėti kovoje prieš Vokietiją.

Tokių būdu, oficialiai pabaigta Sovietijos ir Lenkijos karas, kurį Stalinas pradėjo pamatęs, kad Hitleris baigia lenkus ryti. Sovietija dabar prižada sudraskyti sutar-

tį su Hitleriu, kuri Lenkiją tarp rusų ir vokiečių padalino. Lenkai iš savo pusės, prižada nesidėti pri Sovietijos priešų.

Nėra tikrų žinių, ar buvo susitarta apie būsimus ruožius. Lenkams tačiau pavyko išlaisvinti apie 400,000 savo bolševikų nelaisvėn pakliuvusių kareivių. Tai gera pradžia naujai Lenkijos armijai. Tikrų žinių nėra, ar buvo kas kalbėta apie Lietuvą ir Pabaltiją ar ne. Kaip žinoma, Lenkija visados siekė Pabaltijo globos. To paties siekė ir Sovietija. Anglija ir Amerika, kaip žinoma, Sovietijos okupacijos Pabaltijy nepripažino.

PRAEITIS META SEŠELI ATEICIAI.

Visos žinios iš Lietuvos dabar perkošiamos vokiečių karo cenzūros. Pirmiau jos buvo netik perkošiamos, bet "pagydomos" rusų okupacijos komisarių. Tokiu būdu, tekdavo (ir tebetenka!) kiekvieną žinią kritingai demokratinėje Kanadoje pasverti.

Tačiau, vienas aišku: Lietuvos gyventojai jau nebepakentė kvailos ir žiaurios rusų okupacijos. Lietuvos žmonės norėjo gyventi Europoje, ne Azijoje. Jie ruošėsi sukilimui ir pirma proga sukilo.

Šis sukilimas vokiečiams nebuvo malonus. Jų laikraščiai dar šiandien nėra savo žmonėms ir Europai pranešę lietuvių sukilėlių pareiškimo apie atgaivinimą nepriklausomos Lietuvos! Jie trukdo lietuvių vadams vykti Lietuvon ir eiti savo pareigas.

Kokie vokiečių planai Lietuvoje ir Pabaltityje?

Jie tokio pat žiauraus ir baugaus turinio, kaip rusų. Rusai atėjo Lietuvą apiplėsti ir lietuvius tautiniai sunaikinti. Vokiečiai Lietuvoj tik jos derlingų žemių nori, bet ne jos gyventojų. Jei Vokietija pasiliks Lietuvos valdytoja lietuviams ten gresia Prūsų Lietuvos likimas - visiškas ir pilnas, griežtu būdu vykdomas suvokietėjimas.

Vokiečių nacizmas yra mišinys daugelio vokiečių istorijoje pastebėtų krypčių. Tokiu būdu, lietuviams tenka prisiminti tik pereito karo vokiečių okupacija Lietuvoje, tikslu gana apitikriai nuspėti, ką vokiečiai daro šiuo karo metu, ir ką jie darys, je laimėtojai išeis.

Apie pereito karo vokiečių elgesį Lietuvoje mums primena kun. V. Bartuškos knyga "Lietuvos Neprikla-

somybės Kryžiaus Keliais", išleista 1937 metais; Autorius buvo Amerikos lietuvių katalikų atstovas 1916 metais, atžankyti Lietuvą ir patirti jos buklę. Jis rašo:

"Lietuvos administracija 1916 metais buvo dvilypė: militarinė, ir civilinė. Išleisti vokiečių istatymai savotišku būdu tvarkė Lietuvos ūkį, prekybą, ir pramonę. Kiekvienam žmogui uždėta pagalvinė 6-8 markių mokestis. Už leidimą prekiauti būdavo imama nuo 100 iki 1000 markių. Be paso nebuvo galima vyksti iš vieno valsčiaus į kita."

"Įvestoji tvarka buvo be galo žiauri ir tvirta. Įvesta laiškų ir leidinių cenzūra. Lietuviai buvo prievarta varomi dirbti dyarų žemę. Su žmonių turtu vokiečiai elgėsi, kaip norėjo. Tiesa, kai kada duodavo kvitas, bet įrašydavo jose gotiškoms raidėms vokiškai:

"Šis muzikas turi 100 ūtelių"----

"Šitam reikia įkrėsti 50 bizūnų."

"Lai tau mylimas rusas užmoka 100 markių."

"Vokiečiai ruojau panaikino mokyklomis besirupinusias draugijas: Žagrę ir Žiburį Suvalkijoje, Saulę Kaunė."

Vienu žodžiu, Lietuvos žemę norėta apkolonizuoti vokiečiais, o lietuvius, suvokietinti ir tautinai išnaikinti.

Praeitis ateitį mokina. Vokiečiai privertė vieną Lietuvos žiaurų okupatorių bėgti. Sukilę lietuviai išgelbėjo daug gyvybių ir turto nuo to bėgancio okupanto.

Bet lietuvių darbas nepasibaigė: sunkiose ne žmoniškose apstovose jiems tenka kovoti prieš kita

gudresni, bet nemažiau žiaurų okupantą.

Štai kodėl samoningo lietuvio širdis ir protas su Anglija, su Amerika! Mes norime pilno Vokietijos pralaimėjimo, pasitikėdami kad

SPAUDOS APŽVALGA

Gyvename tokiu momentu, kai spauda plačiojo pasaulio ir paskiro asmens gyvenime vaidina vieną svarbiausių vaidmenų, kai viešasis visuomenės nusistatymas ir paskirų asmenybių dvasinis ir kultūrinis auklėjimas artimai susijęs su laikraščių klestėjimu. Tautos išsilikymas, jos kultūrinis pasireiškimas žmonijos bendruomenėje gali būti užtinkrintas tik tada, kai tos tautos spausdintas žodis bus gyvas ir nuolatos gaišinamas.

--- Dienraštis Draugas.

Nieko nebūtų stebėtino, jei anglų verčiami bolševikai pasiūlytų susitaikyti ir pasirašyti panašią sutartį kaip su Lenkija ir Lietuviai. Reikalui esant, juk būtų galima Lietuvos vyiausybę už Europos ribų sudaryti. Bet pati pirmiausia susitarimo salyga privalo būti: bolševikai antru syk ant visados turi išsižadėti pretenzijų lietuvių tautai. Be to, Sovietija turėtų tuojau iš kalėjimu paleisti visus įkalintus lietuvius. Bet - iš bolševikų galvų agresijos mintys dar neišlak ščiūsios. Pažiūrėkime, kaip jų agentėliai nenustoja pamazgas pile ant nepriklausomos Lietuvos šalininkų.

--- Clevelando Dirva.

Ši mėnesį sueina du metai kai Hitleris ir Stalinas susitarė ir pasirašė nepuolimo startį. Jų suokalbyje buvo paslėptų tikslų. Hit-

Anglija ir Amerika privers Sovietiją daugiau į Pabaltijį kojos nekelti. Anglija niekadęs Pabaltijo okupacijos nepripažino, nors rusai to norėjo. Nepripažino tos okupacijos nei Amerika, nei Kanada.

leris ėjo Friedricho Didžiojo, Stalinas Petro Didžiojo keliu. Abu ėjo savo kaimynus draskyti. Mes, lietuviai, tikime, kad slavai ir germanai, susikovę, nevalios savo suokalbingų tikslų įgyvendinti. Šio karo pabaiga bus tokia, kaip pereitojo. Nuteriotas mažos valstybės vėl sulauks pilnos politinės nepriklausomybės ir laisvės.

--- Worcesterio Amerikos Lietuvis.

SU PROTU IR VALIA ...

Kanadietis yra Amerikietis, nes Amerikos gyvenimas itakuoja Kanadai. Po šio karo, Kanados ministrų pirmininkas, P. MacKenzie King sako: "Amerika ir Kanada bus amžini draugai". Todėl kas apie amerikiečius sakoma, tinka ir kanadiečiui. Tuoj atžvilgiu idomus K. Baro pareiškimas Studentų žodyje. Jis sako:

"Ka šįdien amerikietis pasakys savo darbus? Štai jo programa: Apvaldyti įvykius, sistematingai kovoti su įvykių svaiguliu, pastatyti prieš jį nepalaužiamos dvasios ir valios jėgas; nepaisant įvykių atgauti savo dvasios pusiausvyrą ir ją ugdyti. Valdo tasai kuris turi kuriamąją dvasią. Ši dvasia yra priešgynybe įprastai buržuazinei dvasiai. Kuriamoji dvasia tiki į pažangą jos trokšta, ją kuria. Ir jei priešingai visoms viltims žmogus negali jo realizuoti, tai jis dirba, kad jo vaikai galėtų tai padaryti".

Neverk Ištremtas

MARIJA AUKŠTAITE..

Neverk, ištremtas svetimoj kertēj nuliūdēs,
Broluži, ar sese, išguitas iš tevynės --
Teneša tolyn vagonā vējas pablūdēs,
Kad vēl parneštū kai grīš tau jēgos plieninēs.

O grīš, Jei būsi taurus, kantras, ištvermingas...
Kaip ažuolas iškelta galva audru diena!
Už vielų ar grotų - būk budrus, išmintingas,
Ir vēl tėviškės lankose vartysi šieną.

Po liepa šakota sugrižēs atsikvėpsi...
Lakštingala išverps nebaigta širdy godą!
O dirvos klaupsis prieš akių altorius tiesiai,
Melsis kaip vienuolės, juodais arimais, sodais.

- 2 -

Gegužē kvatosis, nusidžiaugs!
Jazminai, alyvos, glausis prie rankų...
Diemedžiai stiepsis, lapos ir augs;
Šypsosis puikūs margažiedžiai lankų.

- 3 -

Sugirgždēs ažuolinēs durys kaip motinos malda...
Pasitiks, tarytum uostas pridaužytą laivą!
Tuomet paberk džiaugsmą iš širdies krapylių ne raudą,
Apkabink apleistą skobnį apvogtą, bet blaivą.

Gal rasi dar misijų kryžių ušlėptą palubēse?..
Juk balta ranka ji tikrai mokēs tau išlaikyti!
Tik neieškoki Jos! Tose pačiose drobių staklēs--
Ir Ją ištrēmē šautuvų buožēs kaž kur blaškytis?..

- 4 -

Gal prie šodų vėjai pasitikę pravirks?...
Kaip sesužēs šermenų diena!
Gal naktis ilgai, eilgai akių neužmerks?
Ir šlamės vyšnios iki vienai.

Tu būk uola, lietuviška uola...
Kurion sudūžta vargų valtys!
Juk tu esi tautos ugnis, siela...
Būk aukuras -- naują erą kelti.

- 5 -

Neverk, ištremtas svetimoj kertēj nuliūdēs,
Broluži, ar sese, išguitas iš tėvynės --
Teneša tolyn vagonā vējas pablūdēs,
Kad vēl parneštū kai tau grīš jēgos plieninēs.

Ka Sako Jie ir Mes.

SALIOMEJA.

Kaip paskutini kartą, ši plunksna liejo juodu rašalu, skausmo ir liudėsio sukeltus, pasigailėjimo ir užtarimo žodžius į balta popierą - tai mūsų tėvynė, Lietuva ir jos vaikus dar juosė raudonos verguvės pančiai.

Tada, šiame kontinente gyvenantieji lietuviški komunistai, buvo taip užtikrinti nenusileidžiančia ju visogalio tėvo saule, kad visus kurie liudėjo dėl nepakeleamos Lietuvos žmonėms tironijos - vadino neišmanėliais, fascistais. Lietuvoje esą buvę tikras darbinikiškas rojus. Visi patenkinti, nes visi balsavo už prisijungimą prie Sovietų ir t.t.

Taipgi, kad Lietuva bus pilnai apsaugota nuo priešų, nes nieks nedrįs pulti tokį nenugalimą milžiną.

Dabar pasakyk brole, kuris turi tyrą lietuvišką sąšinę, nesuteptą parsidavimu svetimųjų vergovei ar tu tikėjai, kad lietuviai masiškai parsidavė svetimųjų jungui?

Ar tu tikėjai, kad Lietuvos piliečiai laisva valia, 100% nubalsavo prisijungimą, kitaip sakant žengti verguven. Ne, brole ir sese, jūs netikėjot. Jusu širdis skaudėjo ir akys verkė, o lūpos kuždėjo: Ne, tai negalimas daiktas. Musu tevai ir broliai niekados tokios negarbės ant savo tėvynės ir ant savės neusitraukty. Jeigu jie liko pavergti tai dėlto, kad jų priešas užpuolikas su virs 60 kartu didesnis.

Jeigu kurie balsavo, tai iš baimės, o kurie nebalsavo, tai juos vistiek paskaitė balsavusiais. Jus ir mes žinojom, kad visi pranešimai kuriuos davė komunistai buvo

vienpusiškai ir melagingi ir kasdien per beveik metus, mūsų sąžinė mums sake: ateis valanda, kada lietuviui sužibės kad ir mažiausia proga ir lietuvi sutraukys pančius, išsiliuosuos, nuplaus savo kraują tą panieką nuo savės ir savo tėvynės ir atidarys akis tiems parsidavėliams, kurie dziaugiasi, kad lietuvis ir Lietuva pavergti, kad jie oficialiai neegzistuoja.

Ir atėjo ta proga, kada du milžinai susigriebė už kudlų, kada du "draugai" pradėjo geležinie ugnim, viens kitam į dantis spaudyt, tada, tas mažytis pavergtas lietuvis, nutarė stoti žutbutin kovon, ir laimėjo! Tas mažytis lietuvis, net išdryso paskelbti pasauliui, kad jis vel laisvas ir nepriklausomas. Ir nors ta laisvė pražydo kraujo upeliuose, subėgusiuose iš tukstančių žuvusiųjų garbingiausių tėvynės Lietuvos sūnų ir nors ji buvo taip trumpu- te, taip trumpu-... kiekvienas doras lietuvis, nežiurint kokioj pasaulio daly jis buvo, jautėsi taip išdidus! Taip išdidus, jog jo broliai lietuviai, apsisarvavę teisetumu, pasiryžimu, drąsa ir atkaklumu, irodė pasauliui, ant kiek jie trūksta buti laisvi ir kaip jie sugeba už laisvę kovoti.

Čia, mes turime palikti vietas šiems žodžiams:

Aš lenkiu savo galvą
prieš Jus,
kurie žuvote
vaduodami mūsų Tėvynę
Iš raudonojo jungo
ir tvirtai tikiu,

kad Lietuvis netoleruos
ir jokios kitos priespaudos.
Jis eis Jusu pramintais takais,
kol, pagaliau,
bus laisvas.
Amen.

Nuteriojo mūsų tėvynę, sužalo-
jo širdis ir kūnus jos vaikų, už-
vilko skurdą, ligas ir ašaras; bet
ar lietuviškiems komunistams atsi-
darė akys? Ar jiems gaila brolių,
ir seserų, kurie ten zuvo ar zuva
išvežti sibirian?

Ne, jiems akys neatsidarė, jų
širdys vis suakmenijo, jiems tik
atsidarė naujas bisnis. Jie prisi-
pirko naujų "meškerių", drumsčia
vandenį ir gaudo žuvelės, vis šauk-
dami: Fašistai užpuole Lietuvą!
Fašistai smaugia liaudį! Kovokime
draugai ir draugės, kad atsteigti
darbininkišką santvarką! Jūs parsi-
davėliai galite sau sukaut, kartais
nežinodami net ką, nes jūsų visaga-
lis tėvas taip užimtas su savo
draugo drapiėznumu, kad neturi lai-
ko jums naujų rasporiaženijų pri-
siųst, o jūs patys, toliau savo
nosies nematot.

Jūs net nematot, kad jūsų vi-
sogalinti sualė jau leidžiasi ir
jūsų barbariški principai, neužil-
go, gali pavirsti ledu.

Tikri lietuviai nugalėjo raudo-
nąjį, jie nugalės ir rudąjį fašiz-
mą, o jus kaip buvot, taip ir lik-
sit juodais šešeliais Lietuvos gy-
venime.

MES BUDĄ RASIM

Kankink, prispaudėjau, mes to ne-
bijom,
Atgauti laisvę budą rasim -
Nebus, kaip nori, ir mes, vergijos
Pančius sutraukę, juos nusimesim!

J. Aistis

AR ŽINAI?

Kaip gerai esi su mūsų pasau-
liu susipažinęs? Atsakyk į žemiau
padėtus klausimus ir paskui pasi-
žiūrėk į šio Nepriklausomos Lie-
tuvos numerio puslapį 12.

Palygink savo atsaką su ten
atspausdintu. Už gerai atsakytą
sau paskirk 10. Ar padarysi
SIMTĄ ??

1. Šešios valstybės paskelbė karą
Sovietijai. Įvardink keturias.

2. Apie didžiausią ežerą Europoje
dabar eina smarkūs mūšiai. Įvar-
dink ežerą.

3. Kuri iš šių valstybių ne sla-
viška: Bulgarija; Lenkija; Če-
koslovakija; Vengrija.

4. Vokietija blitzkriegu pagrobė
šias valstybes: Lenkija; Norve-
gija; Franciją; Jugoslaviją; O-
landija ir Belgiją. Jos buvo
paimtos į : 39 dienas; 3 savai-
tes; 12 dienų ir 4 savaites.

Pasakyk, kurią valstybę į ku-
rį laiką vokiečiai paėmė.

5. Amerikos laivai į Sovietijos
Vladivostoką turi perplaukti per
vandenį kitos valstybės. Įvar-
dink ją.

6. Kinijos valdžia kai kada vadi-
nama Kuomintangu. Kas yra jos
galva?

7. Prieš bolševikų okupaciją su-
kilę lietuviai paskyrė du vadu
laikina valdžiai. Pasakyk jų
vardus?

8. Kuriais metais Lietuvos repu-
blika buvo priimta Tautų Sąjun-
gos nariu?

9. Lietuvos Respublika turėjo keturius Prezidentus. Išvardink juos paeiliui.

10. Čekoslovakai turi sudarę laikiną vyriausybę Londone. Kas yra jos galva?

VAKARAS

MARIJA AUKŠTAITE..

Kaip upės srovė, neša dienos gyvenimą Vakaras ... Šeiminiai saulė nuskubo dangaus debesų vieškeliais ir rausvas vakarų patalys užsiklojus, paliko dūsaujančią naktį.

Vakaras... Ir gyvenimo vakaras prie durų bildena... Nejaugi?! ... Taip... Skuba prie gyvenimo slenksčio... Išsitiesęs balto šilko gijas, sagsto sidabro siūlais rūpestingai suklotas plaukų bangas. Vakaras...

Šniokščia medis, atsidusdamas, pakaitomis lapų šnarėsiu. Taip, kaip siela be žodžių Tau neša mano skundo pasaką...

Vakaras... Kaip švelnaus juodo aksomo ritimai, čiūžena patamsių staklėse, audžia mano skaisčią briliantinę gėlę... Ją segu prie Tavo širdies nepasiekiamame ploščių drebančia, nuodeminga ranka.

Prilaikyk, mano dūžtančia kančių taure prie kapų laipto, gal suspėsiu sumesti Tau vienam maldą, ir sielos glėbiu gal pasieksiu apkabinti Tavo kojas.

Vakaras... Ant kranto širdies okeano, nepalik manęs vienos! Pražiūrėsiu akis į Tavo gyvenimo laivą, tolstantį ašarų vaivorykštėmis...

Nepalik manęs prie mano vienos širdies uolos, nes sumenkėsiu dvasia, kaip sudūžusios valtys skeveldra, iškašyta sopulių putomis.

Ar Tu žinai, kad dabar nugulę, žvaigždės ant mano svajų aureolės, ir sapnas užklydęs į tyšantį miesto

lavoną, o mano širdies lušnoje bel-džiasi kalavijai, ieškodami Tavęs?.

Nežinau, gal nesuklydo lūpos, jei isisiurbė į Tavo širdies indą atsigerti amžinam troškuliui pasaulio tyruose, juk kitaip į Tavo Karaliją aš patekti negaliu...

Vakaras... Aplinkui kaukia pabaisų žiotys. Be Tavo širdies švyturio aš nežinau kelio... Baisu, ir juodų arų, nesėde žemės šakos budi mano vieškely... Tad Tu, kuris mano širdies vadžiagali pakreipti į laimės šalį, išklausk lūpų, džiaugsmo noliestų...

Ateinu... ne žeme, bet lieptu sopulio. Surakintos rankos dvasinio kalinio pančiai, nepabūk.... Savo puošnių oazių išpuoštais kilimais nusivesk į amžinos Palaimos Rojų...

Apie Tave daug kas kalba ir nieks Tavęs nepažįsta, nes Tavo salionai tik dvasinių svečių Karalija. O žemė retai ieško Tavo Palaimintų. Pėdų Golgotos kančia nulašėtų...

Aš noriu pasekti Tavo Taką, Viešpatie, bet nei viena ranka lig šiol man jo neparodė...

Kiekyvienos vadžios veda ir traukia į savo širdies vieškelius, Ir, prisipažistu, mano sielos Karaliau, kad suklupau po žemės akmeniu ir nedanešu širdies Amžinajam Ilgėsiui...

Vakaras... Baugu vienai... Išvogta dvasia artėju... Negi užsikirtę sopulių kalnai krūtinėj neteks Tavęs?!

Baisu... Mano širdies viltis perskurdi... Tik pavargėliui ir elgetai, o aš trokštu su Tavimi ke- (Nukelta ant 13 puslapio)

NEDRUMSKITE MŪSŲ TYRŲ NORŲ

Pavarčius "Liaudies Balso" leidinius, išleistus dar tik keli mėnesiai atgal, kada mūsų nieku nekaltai Lietuva, tebuvo pavergti ir niekojama klastingo rusų, tai veik kiekvienam leidinyje randi, pyktį, kerštą ir neapykantą. Ne tik mums kurie sielojamės ir nepritarėm pavergimui šalies ir kankinimų mūsų artimų žmonių, bet ir toms šalims, bei žymiesiems valstybių vyrams, kurie aiškiai paneigė rusų bei vokiečių neteislingus veiksmus, grobiant mažasias valstybes. Juose dažnas žodis skamba: "Kraugeriai, kapitalistai, fašistai, karų troškėjai, nieksai" ir tam panašiai.

Savo skaitytojam "L.B." skleidė obalsius: "kovoti kiek galima prieš numatomus "nieksus", smerkti kaip tik imanoma tas šalis, kurios gina si nuo puolančių priešų, norinciai ir siekiančių sutriuškinti demokratiją ir teisėtumą.

"Liaudies Balso" supratimu, tik "galingoji" Rusija yra išganingiausia šia pasauly šalis. Tik ji tegali sutriuškinti nacizmą. Jų manymu tik ją reikia remti, jos darbus užgirti nežiūrant, kad ir gyvam kailį lups, girk o būsi išganytas.

Dar taip nesenai "L.B." Stalino ir Hitlerio juodus ir kruvinus bendrus siekius stengdavosi nuslėpti, manydami, kad tai jiems pasiseks ir visuomenė patikės jų suktai gudrybei.

Bet gi atsitiko taip, kad abu bendrakeleiviai neišsitemko placiai vieškely, ir sumanė viens kito nusikratyti. Atsivėrė ugnis. Šiandien kada visam pasauliui aišku, kad vokiečiai yra išengę į galingąją Rusiją nebe vieną žinksnį. Po jo jungu pateko netik visa Lietuva ir kitos Pabaltijos šalys, bet nuo

jo žiaurumo kenčia nieku nekaltai ir "galingosios Rusijos liaudis".

Dabar tie patys "Liaudies Balso" leidiniai, gieda kitas giesmes. Jie pilni šūkių: "kovoti prieš nacių jėgą, gelbėti demokratiją remti karą prieš vokiečius" ir t.t., ir t.t. Dabar jau jiems ir Didžioji Britanija ir Amerika, staiga tapo geros ir draugingos valstybės. Jau jų netik nebesmerkia už gelbėjimą nugalėti nuožmų priešą nacizmą, bet užgiria, ir patys labai mandagiai jiems lenkia galvas, kad tik teiktų kuo skubiausią paramą "nepergalimai" raudonajai armijai.

Dabar kiekvienas "Liaudies Balso" leidinys, visus tuos, kurie drįsta pakartoti ta faktą, kad "nepergalima" raudonoji armija, neištengia atlaikyti vokiečius be "kapitalistinių šalių paramos." Dabar jie vėl pyksta ant šių šalių parvardžiuoja, vadindami įvairiais "niekšais" tartum tie jų vadinami "niekšai", būtų pastūmėje vokiečių peržengti Rusijos sienksti.

Suderinus tų pačių žmonių leidžiamus "L.B." leidinius, su taip staigiai pasikeitusiais išsireikimais stačiai juokinga darosi.. Nedroviai perbėga mintis kad ateityje žmonės turės iš jų, gana juokingos medžiagos įvairiems anekdotams, iš kurių pasijuoks ir patys komunistai. Daug juokingo būtų galima ir dabar pakartoti, tačiau, lai lieka ateičiai. Ne apie tai dabar laikas gaisinti.

Dabar žmogui svarbu, kad kuo greičiau būtų laimėta teisybė, reikalaujanti per daug aukų ir kraujo. Mums gi lietuviams esantiems teisybės siekėjų šalininkams

rūpi dar ir sava šalis, kurios likimu rūpintis mumis niekas nedraudžia. Tadgi mes ir renkamės, tariamės ir sprendžiam: ką daryti, kaip vesti darbą, kad jis būtų sėkmingesnis šalies ir tautos išlaisvinimui iš po svetimo jungo? Suprantama mes siekiame šio tautinio darbo su atviromis širdimis. Mes aiškiai ir ne dviprasmiai pasisakome, kad nenorime jokios svetimos jėgos savam kraštui, nenorime tautai nei jungo nei vergijos! Gana jau kentė Lietuva. Ji kaip ir visos šalys, nori ir gali būti laisva ir savistovė.

Mes žinome, kad Lietuvai kaimo-ja nusikratymas vergijos rėtežių. Štai ir dabartinis ruso išgūjimas, atėmė mūsų tautai, tukstančius pačių geriausių ir jauniausių sūnų gyvybių. Tad nežiūrint, kad dabartinis vokiečio žiaurumas pakeitęs rusą, dar nurodo skaudžių žygių, bet mes vistiek skausmų veriančiomis krūtinėmis skundžiamės ir aimanuojam kad nenorime nei šio svetimo seimininko. Mums miela tiktai tas, kas sava artima ir teisinga.

Biauru, kad dabartiniai "L.B." leidiniai piktai ir neteisingai, skleidžia lietuvių išeivijos tarpe iškraipytą mūsų siekių mintį: būk mes rengiamės viesam suvažiavimui užgirti vokiečių pagrobimą mūsų šalies ir tam panašiai. Jie begėdiškai pravydžiuoja mus šarlataniskais išsireiskimais tik tam, kad mes ne užgiriam (kaip jie) ruso, kuris taip skaudžiai teriojo mūsų tėvynę, be gailėstingai ir nežmoniškai elgėsi su mūsų broliais.

Nors ir skaudu, kad mūsų tyrą norą kilnam darbui drumsčia tuos išgimėliai, lengvai parsidavę Stalinui, bet mes nenusiminkime. Tikėkime, kad teisybė, ne šiandien - ryt laimės, ir kad Lietuva vėl laisviau atsikvėps. Tada mus supras mūsų tauta, kad buvome tikrieji jų talkininkai bendruose siekiuose, kad gelbėjome siekti į laisvę, lygybę

ir teisybę.

Todel gausiau burkim bendras jėgas, vieningai sušukime, kad mūsų tauta turi teisę nevaržomai gyventi.

Šalin svetimas jungė iš mūsų, ramios šalies! Ji nori su visais gražiai ir taikiai sugyventi, jos vaikai nežiūrint kur jie bus, jie priešinsis visokiems pasikesinimams.

O jūs tautos išgimėliai, taip ramia sąžine žaidžiate tėvynės likimu, geriau pasitraukite iš kelio ir nekliudykite idėjiniam darbui. Palikite rymybėje mūsų tyrus norus. Jūs eikite savo užsimotų kelių tiesiog į Stalino "saulę", be persėdimo! Mūsų tauta jus nepasigės, nes jai išgimėliai nereikalingi.

Nedrumškite mūsų siekių, matyti laisvą Lietuvą, su jos simboliu amžinuoju aukuru. Savo piktą ir klastingą veidmainystę, vistiek nesulaikysite mūsų troškimų, nenuslopinsite vilties.

Mes suprantame, kad šis pavojingasis tautos ir valstybės likimas, reikalingas aptarti visų bendromis jėgomis ir aiškiomis gairėmis nustatyti kelią į ateitį darbus, kurie turi būti: nesališki, rimti, tolerantiški ir žmoniški.

Tad, būki pasveikintas, istorinis Kanados lietuvių seimas Montreale. Širdingai linkiu kuo geriausių pasekmių, tautos išliuotavimo ir nepriklausomybės atstatymo darbe!

L a i m a.

AR ŽINAI??

1. Vokietija, Italija, Suomija, Rumunija, Vengrija ir Slovakija.
2. Ežeros Ladoga. 3. Vengrija.
4. Lenkija į 3 savaites; Norvegiją į 4 savaites; Franciją, Olandiją ir Belgiją į 39 dienas, Jugoslaviją į 12 dienų. 5. Japonija.

6. Generalisimas Čiang-Kai-Shek.
 7. Kazys Škirpa ir Generolas Ras-
 tikis. 8. 1921 - (Rugsėjo 22).
 9. Antanas Smetona, Antanas Stuli-
 ginskas, Kazys Grinius, ir Antanas
 Smetona. 10. Eduardas Beneš.

IS UGNIES I LIEPSNA

Hitleris, Staliną puldamas, ragožiumi apvertė Lietuvos padėtį ir lietuvių mintis. Lietuva atsidadurė padėtyje, kuria tinkamai nusakė žymus suomių kompozitorius, visam pasauliui zinomas, Jan Sibelius, aiškindamas Amerikai suomių padėtį: "Mes ne su Hitleriu prieš demokratijas, mes - prieš aziatini-
 ni bolševizma."

Ta pati ir Lietuvos pozicija: ji ne su Hitleriu prieš demokrati-
 jas, bet ji visa širdimi ir siela prieš aziatini bolševizmą, kurie gražią Lietuvos šalį pavertė api-
 plėsta, nuterrorizuota, iškankinta ir nuteriota mūsų tėvynė.

Mūsų raudonieji automatai džiugaudami bando sakyti, esą Anglijos ministrų pirmininkas, Churchill, su jais, esą Amerikos Pre-
 zidentas Rooseveltas su jais.

Tai teisybės augstyn kojomis išvertimas. Anglijos ir Amerikos vadai su Rusijos valstybe jos ko-
 voje prieš Hitlerį, jie tai valstybei padės nugalėti bendrąjį pa-
 saulio priešą, kurio nugalėjimo visi mes trokstame. Bet nei Churchill, nei Rooseveltas nėra su a-
 ziatiniu ir žiauriu bolševizmu.. Jie ji pasmerkė pirmiau, jie jį pasmerkia dabar.

Jie nepritarė ir nepritars Lie-
 tuvos apiplėsimui, kuri Stalinas be jokios priežasties padarė.

Po šio karo: ar net karui vyk-
 stant, yra vilties, kad grius žiaruioji ir nežmoniška Stalino
 diktatura Rusijoje, kad, pagaliu, ir ten žmonės sužibės žmoniškos
 civilizacijos valdžia ir vadai...

----- VAKARAS -----

liauti, okeanų kurėjau. Tavo šir-
 dies švyturiai tebūna mano sielai
 keliarodžių į Amžinąją Tėvynę...

Eikš prie manęs, mano išgany-
 tojau, aplinkui šlama vasarą, ir
 Tavo vainikai turtingesni už žemės
 deimantus. Tu gali išpuosti mano
 sielą dangisku grožiu, gali isvil-
 kti iš skurdaus sielos rūbo, nes
 štai tyra asara krinta ant šio
 lakšto...

Vakaras... Tu būk su manimi
 naktų glūdumose... Kada miega žė-
 mē, mano lūpos Tau daug pasakys.
 Kalbesiu ne kančia, ne skunda, ne
 gēla. Tik begiosiu vasaros šlamē-
 sio malda, grožėsiuosi Tavo rankų
 kūryba, Tavo amžinąja dailė. Prie
 kiekvieno žiedo aš suštosiu, o
 Tavo meilė man pasakys kam jį pa-
 skyrei...

Dieve mano, ar jauti mano šir-
 di Tau kalbančia? Žemē neišgirdo
 nei vienos mano maldos... Paspyrė
 nevieną mano asara, su pašaipą ir
 vyliais... Už tą visą žemei atida-
 viau viską! O Tau, Bėgaline Gery-
 be, surinkau tik saujalę savo
 širdies trupinių... nebark manęs..
 Aš Tavo amžiais! Kaip nepagęstanti
 žvakė, deganti ilgėsiu ir meilės
 troškulių vis žibėsiu šale Tavo
 kojų, kraujo rožėmis iškaisytų...

Vakaras... Ar Tu ateisi pas
 mane, į mano sielos lūkėsio sekly-
 čią paviešėti, pavartyti mano są-
 žinės albumą?... Laukiu... Juk va-
 sara aplinkui... Šnarena alyvos ir
 Tavo rankų grožį neša į mano šir-
 dies Karalija...

Ateik Numylėtasis, tviską erd-
 vę mėnuliui, dausos skęsta amžinų
 šviesų žirandeliais, ir mano dva-
 sinėj lušnoj žiba lūkėsio žiburys.
 Vakaras...Naktis...Baigia gęsti
 miesto šviesos, o aš kaip skurdus
 vorelis, užsiraižęs ilgėsio tin-
 kle, dar vis laukiu Tavo...

O medis vis dar šniokščia, at-
 sidusdamas pakaitomis lapų šnarėsiu

taip, kaip siela be žodžių Tau neša mano skundo pasaką.

Marija Aukštaitė ...

FLIN FLON'O SVEIKINIMAS

Kanados Lietuvių Tarybos kuopos vardu sveikinu visus didvyrus, lietuvius ir lietuvaites, kurie eina pirmyn ir drąsiai kovoja prieš lietuvių tautos slopintojus ir ant savo draugų, brolių, seselių ir net savo tėvų priekabių ieskotojus. Sveikiname visus tuos, kurie kelia tautą. Už geras jūsų idėjas, tautėčiai, tauta bus dėkinga, kol saulė švies žemėje!

Nemanykite, kad jūsų darbas nueis veltui. Nenuėjo niekalis mūsų didvyrių gricžtas nusistatymas ir nemirštanti viltis, kaip dr. Basanavičiaus ir dr. V. Kudirkos, kurie dirbo tautos ir tėvynės Lietuvos labui, kol buvo iškelta vėliava ant Gedemino kalno Vilniuje. Žodžių sakant, darbavosi tol, kol jų lietuviybė mylinti širdis plakė.

Kaip dr. Basanavičiaus, dr. V. Kudirkos, taip ir tukstančių kitų lietuvių didvyriški žygiai buvo visos lietuvių tautos laukiami. Jų visų skaitymo ir rašymo darbai buvo atliekami kamarose, jaujose, arba šiaip jau vieno mažyčio langelio apsviestose bakučėse. Tik pamanykite, kokią stiprią viltį turėjo mūsų bočiai, kurie mus iki šiai dienai išlaikė lietuviais.

J. URBONAS - Kuopas Pirmininkas.

SUSIKURĘ TARYBOS KUOPA

FLIN FLON, Man. - Birželio 12 d., Flin Flon'o lietuviai gavom laiška nuo Kanados Lietuvių Tarybos iš Toronto, kuriuomi būvom kviečiami telktis į vieną būrį ir žengti pirmyn atgavimui tautos laisvės,

ir eiti pagelbon savo laukiantiems broliams Lietuvoje.

Taigi, mes Flin-Floniečiai to seniai ir laukėmė, kad tik būtų tokių kas su mumis eitų, o mes Flin Flon'o Lietuviai, kad tik išgirsime trimitą šaukiant, būsime visada pasiruošę už savo tėvynės laisvę ir už tų kas mums gelbsti.

Žinoma, mes čia beveik visi esame kompanijos darbininkai ir dirbame vieni dienomis, kiti naktimis. Del to praslinko apie savaitę laiko kol gavome progą visi susieiti ir pasitarti. Pirmame pasitarime nutarėme savo priedermę išpildyti, susitelkti į vieną kūną ir veikti kaip Kanados, taip ir tėvynės Lietuvos labui. Kuopa susidarė iš vienos lietuviybę mylinčių lietuvių minties.

Žinoma, organizuojant juopą, turėjome ir vieną tikrą užsispyrėlį, Levanauską Bronių, kuris kuopai tveriantis, kaip ir visuomet, stengėsi pakenkti kiekvienam lietuvių judėjimui. Bet Levanauskas Bronius savo vapšnojimama lietuvių tarpe vietos negavo ir kuopa susikūrė kosvariausia, be jokio vilties nupuolusio slamšto. Turiau vilties, kad Flin Flon'e Tarybos kuopa galės veikti be mažiausio trukdimo iš vidaus.

JOKUBAS URBONAS

Tarybos Kuopos Pirmininkas.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

Ažuolui, Montreal, Que. - Atsiprasome, kad ši kartą nebuvo kaip jūsų rašinio sunaudoti. Kitam numerui bus pasejęs. Parašykit ka nors iš Montrealo lietuvių gyvenimo bei veiklos.

A.U., Pictou, N.S. - Lauksime pažadėto rašto. Pasirinkta tema idomi.

Prašymą mėginsime išpildyti privačiais būdais, ne per spauda.

"Laiškas iš Lietuvos"...

Talpiname šiomis dienomis iš Lietuvos atėjusi laišką, kuri gavo p.p. Hozai, torontiečiai. Laiškas datuotas gegužės 25 d., dar bolševikams viespataujant.

Kaip pamatysite, laiškas piešia bolševikų rojų kitaip, negu "Liaudies Balse" talpinami komisarų iškepti laiškai.

Mielas Broli ir Broliene:-

Sveikinu ir linkiu jums daug laimės ir sveikatos, kad visagalis Dievas laimingų jus ir jūsų valstybės pradėtus žygius.

Siuomi kartu esame sveiki. Linksmintis neturime ku. Gyvename jau ne švartuose, bet žiliu kaime. Išblaskė mus po visus kraštus. Mūsų seni namai tušti ir liudni, stukso be jokios gyvybės ženklo. Supraskite, kaip sunku išeit iš namu, kuriuose tėvai augo ir mirė. Šie įvykiai mums labai kenkia ir sveikatą ardo.

Apie du kilometru nuo vokiečių sienos visas ruožtas tuščias. Mūsų visi kaimynai išvažiavo, bet mes likome. Gal ir klaida padarėme bet išvažiavusiems į Vokietiją irgi vargas. Mūsų dabartinis ūkis turi 19 hektarų neblogos žemės, tik šlaitas didokas ir gyvenamas namas blogas. Jeigu prisieis čia gyventi, turėsime statyti naują namą. Gyvenamė aš su vyru, mama ir sesutė Ida su vyru ir keturiais šeimynos.

Švogerį paliuosavo iš policijos kada visus senuosius pocininkus prasalino, o pinigai banke žuvo. Tai ir viskas.

Dabar mūsų didžiausias rūpestis, tai apie brolių, nuo kurių prieš pat Velykas gavau trumpą laišką iš Kauno sunkių darbų kalė-

jimo. Prašo neatidėliojant prisiųsti pinigų ir vasarinius drapanas, ką greit ir pasiūnciau. Bet veltui. Viskas grįžo ir ant kvitelės buvo parašyta, kad jo ten nėra. Tai nežinau, gal gavo kvietimą pas juos išvažiuot, o gal į rytus išvežė, o gal jau aname pasaulyje randasi.

Dabar tai ne kitados, žūsta kaip į vandenį ir nežinau nieko kur ir kaip.

Dabar sveikina jus Mama. Jina labai nusenus, veidas raukšlių išvagotas, sveikata silpna. Dabar senus žmones greit baigia toks nepastovus gyvenimas.

Iš praeities liko tik gražus sapnas, zuvo visos svajonės. Jeigu dabar butumet pas mus, tai tikrai nenoretumet čia gyventi, nes iš visos praeities gražumo liko tik tepalo kvapas ir skuduriai. Medžiai žiema išalo, veismedžiai nerodo gyvybės ženklo, derlingi laukai sausi. Liko tik ęglėsakių sodai ir klonys. Idomu, ar ir pas jus toki blogi laikai. Gegužės 15 dieną pradėjome sėti laukus, bet kas iš to darbo bus nežinia, nes kiekviena diena kitokia. Mums būtų labai malonu kad jūs pas mus ateitumet, bet jeigu mes (suprask, bolševikai - red.) pas jus ateitume, tai jūsų aukso dienoms būtų galas.

Broliuk, mūsų tėvelis tai laimingiausias, jis užbaigė visus vargus. Nors mes kol kas valgome ir siaip taip apsirengę, bet laisvės tai ir ant ratų greit neturėsime. Mielas broli, suprask mane aiškiau. Daugiau rašyti negaliu nieko, nors ir daug kas būtų rašyti. Ir taip nežinau ar gausite šį laišką.

Jūsų sesutė E. V.

KAIP RAŠYTI LAIŠKUS I LIETUVĄ

Vokietijai opupavus Lietuvos kraštą, daug lietuvių teiravosi, kaip susisiekti su šaviškiais Lietuvoje. Jų žiniai, žemiau paduodame du vienintelius susisiekimo būdus, paštu ir per Thos. Cook & Son Ltd.

Thos. Cook & Son Ltd. yra vienintelė privatiška, vyriausybės išpareigota įstaiga, kuri priima kanadiečių laiškus ir persiunčia adresantui visuose prieš okupuotuose. Per šią įstaigą galima rašyti kiek plačiau, negu paštu. Kas ir kaip rašyti, kad laiškas pasiektų adresantą, skaitykite žemiau talpinamas reguliacijas (Patvarkymus), kurias mes gavome iš Thos. Cook & Son Ltd.

PATVARKYMAI ŽMONĖMS NORINTIEMS RAŠYTI LAIŠKUS DRAUGAMS AR GIMINIEMS PRIŠ KRAŠTUOSE AR PRIŠ OKUPUOTUOSE KRAŠTUOSE:

1. Laiškai privalo būti kuotrumplausi. Ištrynimai neidžiama.
2. Ant voko, kuriame randasi laiškas į užjures, neprivalote dėti savo antrašo nei pašto ženklu.
3. Negalima minėti jokio Kanados miesto, kaimo, apskrčio ar panašaus vardo; negalima priminti nieko apie "Thos. Cook & Son Ltd." įstaigą. Neleidžiama siųsti jokie spausdinti raštai, žemėlapių, planai, braižūros, piešiniai, fotografijos, Kaledines atvirutės ar bet kokie paveikslai.
4. Kiekvienas laiškas turi būti įdėtas į neužklijuotą voką, be pašto ženklelio, tik su pilnu antrašu: - C/o Post Box 252, Grand Central Annex Post Office, New York City, N.Y.
5. Atdarytas vokas su jūsų laiška turi būti įdėtas į kitą voką su pašto ženklu ir pasiųstas šiai įstaigai: Thos. Cook & Son Ltd.,

75 King St. West, Toronto, Ontario. Voke įdėkite plunksną spausdintom raidem pilną savo vardą ir antrašą.

6. Kiekviename viršutiniame voke įdėkite pašto perlaido 50 centų padengimui išlaidų paprasto laiško ir 85 centus, taipgi pašto perlaidą (Postal Note), siunčiant laišką į užjuri ir atsakymui atgal į Kanadą oro keliais.

7. Laiškai, kuriuose būtų paminėta apie veikianti Kanadoje susisiekimo suvaržymą, nepriimtini.

8. Pinigų padengimui laiško persiuntimo išlaidų, siuskite pašto perlaidą (Postal Note). Pašto ženklai nepriimami. Tik vienas laiškas gali būti viename voke.

9. Vokas su jūsų laišku turi būti aiškiai užantražuotas ir paliktas atdaras dėl cenzoraus. Jūsų laiškas tačiau, gali būti parašytas bet kokia kalba.

10. Laiškų turiniai turi apimti tik asmeniskus bei seimyninius reikalus, be jokio suminėjimo apie militarinį bei laivyno judėjimą ir politinę ar ekonominę krašto padėtį.

11. Šia tvarka negalima siųsti laiškus karo belaisviams.

12. Reikalaudami Thos. Cook & Son Ltd. informacijų, prisiųskite 3 centus pašto ženklais dėl atsakymo.

13. Thos. Cook & Son Ltd., imasi atlikti šį patarnavimą pačiam klientui rizikuojant visokiuose atsitikimuose, ir tuo supratimu, kad klientas negalės patraukti atsakomybės dėl padarytų netikslumų per Thos. Cook & Son Ltd., ar bile asmenį bei agentą jų tarnyboje.

Pakalbink savo draugą bei pažįstama užsiprenumeruoti "Nepriklausoma Lietuva."

S A R G A I S E N Ū J Ū V I E Š K E L I Ū

Marija Aukštaitė...

Ak, ko gi jūs mojate, mieli Smūtkeliai ašaroti? ...
O, netieskite nuo kryžių savo pervortų rankų!
Aš čia alpstu užkeano - rūpesčiai neriboti ...
Bėgu ir klumpu... riedi ašara per veidą blankų.

Jūs žinot, kad matau lavonais nusėtą lauką...
Ir Kauno asfaltą nudažytą brolių kraujais...
Mano Dieve, sakai be Tavo nekris nei plaukas,
Argi mes Tave perdaug rūstinom darhais žiauriais?...

Ne. Man nemojuotų Garbingi Sargai senų vieškelių!
Ir jie sužeisti, išvarę prie pašilių ir priekelių...
Ir jie kančioj... rūbai nubluke, raukšlės kaktas apsėdę...
Ir juos, ir mūsų kraštą -- tik svetimi kirminai ėda.

O, Viešpatie, suteik mums jėgų nuo jų apsigynti...
Viši plotai apsiraizgę gyvųjų vielomis!
Nežine kur žengti, kuriuos erskėčius pirmiau skynti?...
Judų priviso -- visokioms išnarų spalvomis.

Ak, Sargai senųjų vieškelių, tiek daug matę, iškentę...
Jūs teisingiausi liūdininkai baisiausių testamentų!
Ten pro jus gužejo keikdamos priešų minios per plentą -
Pro jus tiek daug mūsų brolių nelaisvėn išgabenta.

Ar jūs mojate mano plūksną baisumos liūdininke?...
Smūtkeliai mieli, ką gi aš daugiau pasakysiu?!
Mano siela kovai kyla išgriautam Lietuvos lauke...
Aš į talką visus savo brolius užprašysiu.

Mes petis į petį susibūrsim už Lietuvą miela,
Taryboj organizuoti, budrūs, kovingi, darbštūs!
Mes jai aukosim gyvybę, mūs širdžių krautį ir sielą!
Už ją mirsim! Jai dirbsim! Už ją kils maldos mūs karštos.

Tik jūs neliūdėkit, mielieji Smūtkeliai ašaroti...
Mes širdžių kaina išpirksime kiekvieną kraujo lašą!
Ei, broliai! Ei, minios! Bukim ginklu ir dvasia šarvuoti--
Nes nuo Tėvynės judrus vėjas -- parako dūmus neša.

L I E T U V A

Ar šviečia mums saulė, ar orai aptemo -
Tu mūsų brangiausia prabočiu šalis!
Čia prakaitu mūsų aplaistytą žemę,
Čia tiek atminimų atranda širdis!
Ar laiminga, ar varguose- visados tu miela!
Atminimais taip garsinga ir brangi kaip siela.
-- Maironis

SPAUDOS REIKŠMĖ.

Spaudos reikšmė gyvenime yra labai didelė, todėl ją reikia atitinkamai remti.

Spaudos rėmimo būdų yra labai daug ir jie visi yra naudingi. Tuo labiau naujai pasirodžiusiai spaudai. Kaip kas mano, kad jeigu užsiprenumeravo vieną ar kitą kokią leidinį, tai jau ir viskas. Nėra abejonės kad prenumeratoriai yra būtini kiekvienam leidiniui, bet reikia neužmiršti, kad leidiniui nemažiau reikalinga yra ir medžiaga raštai, be kurių negali apsieiti nei vienas leidinys.

Kanados lietuviai mylintieji savo tautą iki šių metų neturėjo savo spaudos. Tiesa, yra leidžiamas jau kelinti metai lietuvių kalba vardu "L. Balsas", bet jam lietuvių tautos reikalai visai neapeina, nes kada Lietuvą okupavo Sovietų Rusija, tai "L. Balso" štabas siuntė pasveikinimus okupantams, nors pastarieji elgėsi kaip plėšikai su lietuviais.

Nuo pradžios šių metų, Kanados Lietuvių Taryba pradėjo leisti "Nepriklausoma Lietuva", menesinį leidinį kuriam dėja aplinkybės neleido išleidinėti regulieriai kas mėnesis vien tik dėl stokos laiko bendra darbams.

Prenumeratų atžvilgiu padėtis yra visai pakencijama, bet to toli neužtenka norint turėti kas mėnesis savo leidinį. Regis kiekvieno lietuvių mokančio vartoti plunksną yra būtina pareiga ką nors parašyti, to nepadarius matome kokios pasekmės. Kaip kas gal mėginęs kaltinti Tarybą už neregulieri išleidimą "N. L." bet tikrumoje, tai kaltė krinta ir ant tų kurie turėjo parašyti, bet neparašė.

Kol kas Taryba neturi apmokamo

žmogaus, kuris turėtų rūpintis "N. L." išleidimu, bet dirba tik keli žmonės, kurie kasdiena turi dirbti dirbtuvėse savo kasdieninį darbą dėl pragyvenimo.

Vasaros karščiams užėjus padėtis pasidarė dar blogesnė, nes dėl karščio neįmanoma ir kambaryje būti, tai apie koki nors darbo atlikimą jau negalima ir galvoti.

Prenumeratoriams patartina nenusiminti dėl to, kad ne kas mėnesi gauna "N. L.", už tai ką leidėjai yra nusistatę siusti už tą pačią prenumeratą dvidešimti numeriai, nežiurint, kad laikas bus ilgesnis negu metai. Bet tuo patim visi yra prašomi paremti ir raštais, kad ateityje būtų galima savo laiku išleisdinti.

Kanados Lietuvių Seimas turės spaudos reikalą tinkamai sutvarkyti, nes Tarybos judėjimui spauda yra būtina reikalinga.

A. F.

UŽDARO KOMISARAMS BURNAS.

Amerikos spauda praneša, kad Maskva amerikonomams komunistams išsakė laikyti savo burnas uždarytas nes ju kulvartos amerikonių visuomenę papiktino.

Toks įsakymas tiktu ir Kanados lietuviškiems ruskeliams. Kad ne lietuvišku gaidžiagalviu-komunistu žioplais triksejimas apie Rusiją, kad ne Sapnininko melais persisunkę raštai ir niekinimai Lietuvoms, tai ir tarpe susipratusių Kanados lietuvių rastusi didesnė simpatija raudonajai kariuomenei.

LITHUANISTIKA.

LIETUVOS PINIGAI SENOVĖJE.

Seniausios Lietuvos pinigai buvo sukapoti sidabro gabalukai, vadinami kapomis. Jie buvo suliedinti tam tikrose formose. Jų randama visokių - ilgų ir perpus trumpesnių (kartais perkirstų per pusę) su ženklais ir be ženklų, su iškirtimais ir be iškirtimų, sunkesnių gabaliukų ir lengvesnių.

Apie tuos pinigus mūsų ir sveitimauciu senovės istorijos raštuose nėra jokių žinių. Mes kapas randame iš iskašenų žemėje. Vardas spėjama, kilęs nuo žodžio kapoti, kaip rusų senovės sidabro panasūs pinigai buvo sidabriniai rubliai, nuo žodžio rubiti (kapoti).

Kapas, turbūt, liedavo netik Lietuvos Didieji Kunigaikščiai, bet ir pirkliai, ar kiti didikaibajorai kurie kapose iksirdavo savo ypatingus ženklus. Iškirtimai, tačiau, galėjo būti daromi tikslu patikrinti sidabrinės kapos metalo tikrumą. Arabai tokius kapotus sidabro pinigus vadino dirhemomis. Spėjama, arabų pirkliai kapas ir rublius įgyvendino tarp lietuvių ir rusų.

Kaltiniai pinigai (monėtos) pasirodė tik 14-tame šimtmetyje, (šeši šimtai metų atgal). Iki Lublino unijos sudarytojo, Karaliaus Zigmanto Augusto laikų, kaldinta tik sidabro pinigai, bet Zigmantas pradėjo kalti ir auksinius.

Pirmieji popieriniai pinigai buvo Koščiūško padaryti ir skleidžiami.

Kaldinti pinigai turėjo vardus: pinigėlis; pusskatikis; skatikas; trečiokas (3 skatinkai); šeštukas; (6 sk.); auksinas; ir raudonasis.

A. Sapoka.

LIETUVOS VĖLIAVA

Lietuvos vėliavos spalvų ir formos nustatymo darbas buvo pradėtas birželio 6 d.; 1917 m. Vilniuje, veikėjų susirinkime pas Dr. Basanavičių. Lietuvos istoriją atsiemdamas, Dr. Basanavičius įrodė kad senovėje Lietuvos vėliava buvusi raudona su baltu Vyciu. Be Vyties vėliava nebuvo vartojama. Todėl kilo reikalas rasti spalvų kasdienei vėliavai, šalia raudonos vėliavos su Vyciu (valstybinės).

Vilniaus veikėjai nusprendė, kad spalvos tautinėje vėliavoje privalo būti tokios, kurias mūsų liaudis labiausiai savo rankų darbuose vartoja. Visi sutiko, kad mūsų moterų dažniausia vartojamos spalvos yra žalia ir raudona.

Spalvų gražesnio suderinimo atžvilgiu greta raudonos ir žalios norėta trečią pririnkti... Čia atsiklausta mūsų menininkų, kaip žmuidžinavičiaus.

Šiuo klausimu ilgai ginčytasi - galiausiai, lapk. 11 d., 1918 metais virš Lietuvių Tarybos namų Vilniuje užplevėsavo žalia, geltona, raudona, trispalvė vėliava. Ji buvo visų priimta ir Lietuvos konstitucijos patvirtinta. Ši vėliava džiugiai per 22 metų virš laisvos Lietuvos plevėsavo.

Lietuviams nėra kitos vėliavos!

Kada ištiko likimas griaudingas,
Kada dvasią prislėgė nelaimių
klampynė,

Rankas nuleidau, bet tu tarei:
Tėvynė - žiūri į tave, kelkis-
tu jai reikalingas. As kėliausi
ir dirbau.... Dr. Vincas Kudirka.

Neokai ne Neokai.

Kaip su Lietuvos blusomis? Mūsų komunistai prie Smetonos labai daug apie ją rašė, bet dabar tyli. Ar jos iš Lietuvos su Raudonąja Armija išbėgo?

Lietuvoje prie Paleckio buvo didelė lygybė: Paleckis per mėnesį gaudavo 4,000 rublių - geras arklys būvo vertas 3,000 rublių.

Šapnuoti ašaras reiškia: pirksi žmonai naują žiponą arba susilauksi dvynukų.

Jaunam gydytojui teko pirmusyk operaciją daryti. Po operacijos draugai klausė:

- Na, kaip sekėsi, ar nesiner-vavai?
- Ne, tik mažutę klaidą padariau.
- Kokią?
- Ne tą koją ligoniui nupioviau.

Lietuviai sumodernizavo savo protėvių patarle "Durnas kaip prusas po pietų". Jie dabar sako: "Durnas kaip prusas kuris submarinu išplaukdamas pasiūmė parašutą".

Jurgis Spurgis pasakoja:
Suskambėjo telefonas,
Pagriebiau triubele -
Ir išgirdau, kad pabėgo
Draugas ir žmonėlė

Jurgis Paprieniokas sako, kad geriausia pagelba, kurią Kanada

dabar Sovietijai gelėtų duoti būtų pasiųsti Tim Buck'a ir visus Kanados komunistus į Maskvą: Stalinui ištikimų žmonių dabar reikia.

Yla rašo,
Yla duria,
Yla ateitį
Sau buria.

Jurgis Durnelis aną dieną namo parėjo nešinas didelius Hitlerio ir Stalino paveikslus. Jo nuste-busi pati paklausė:

- Jugi, ką tu su tais vyrais darysi?
 - Vieną pakarsiu, kitą prie sienos pastatysiu.
- Jurgis gudriai atsakė.

Ką geriau mylėtum: dvyliką dukterų ar milijoną dolerių?

- Dvyliką dukterų.
- Kodėl?
- Dvyliką dukterų turėdamas daugiau nenorėčiau, bet milijoną turėdamas, norėčiau daugiau.

"Pragėriau penkis dolerius, bet žinau, ką gavau", tulas girtuoklis pasakoja.

"Na, o ką gi gavai?"
"Penkis guzus galvoje ir išsuktą koją".

- Mano brolis rašo iš Maskvos ir džiaugiasi!
- Ką! Džiaugiasi, kad gyvena Maskvoje?
- Ne, džiaugiasi, kad dar gyvas.